

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 478/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Dušan Serek advokátska kancelária, s. r. o., Hattalova 373/3, Námestovo, IČO 47 258 781, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Dušan Serek, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 9 Co 38/2022-296 z 19. mája 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. augusta 2022 domáhajú vyslovenia porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhujú napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Súčasne sa domáhajú priznania náhrady trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 5 C 51/2020 v spore sťažovateľov ako žalobcov proti žalovaným [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o odstránenie plota z pozemkov špecifikovaných v žalobe okresný súd rozsudkom zo 16. decembra 2021 žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie sťažovateľov, keďže im napriek existujúcemu zápisu

v katastri nehnuteľností nesvedčí k oplotením dotknutým častiam predmetných nehnuteľností vlastnícke právo. Podľa okresného súdu mali sťažovatelia prvýkrát (v roku 2015, pozn.) zmluvne nadobudnúť vlastnícke právo k ploche zodpovedajúcej predmetným nehnuteľnostiam až po tom, ako už žalovaní (v roku 2009, pozn.) vydržali vlastnícke právo k nim, resp. k časti, ktorej sa dotýka sporné oplotenie. Vykonané dokazovanie nepreukázalo predpoklad v zmysle § 135c ods. 1 Občianskeho zákonníka, že sporné oplotenie predstavuje stavbu na cudzom pozemku.

3. Okresný súd konštatoval, že vykonané dokazovanie bezpečne nepreukázalo pravdivosť tvrdenia sťažovateľov, že by skutočne nedošlo v mieste sporného oplotenia k fyzickému vyznačeniu priebehu hranice novovytvorených pozemkov v prírode, a tým bola preukázaná nedôvodnosť obrany žalovaných, že títo oplotenie stavali v mieste vyznačenia tejto hranice v teréne. Pri tom zohľadnil rozsah posunu a takto vzniknutý záber z inej nehnuteľnosti oproti celkovej výmere nehnuteľností a súčasne existujúci posun aj na úkor nehnuteľností žalovaných od ich opačného suseda, a to tiež po dĺžke nehnuteľností žalovaných, pričom tento posun je prakticky „rovnobežný“ s posunom žalovaných do predmetných nehnuteľností. Preto považoval za dôvodnú obranu žalovaných, že k predmetným parcelám nadobudli vlastnícke právo z titulu vydržania. Titulná (grafická časť) GP Geodézia a zápis v kolónke, ako boli v prírode označené nové hranice, kde je uvedené „plotom a železnými rúrkami“, nedáva podľa okresného súdu dôvod na iný výklad, než taký, že takýmto spôsobom (niektorým z nich) boli označené všetky nové hranice a nielen niektoré z nich. Prípadný dôvod ich neoznačovania by mal z GP a jeho súčastí vyplývať.

4. Na základe odvolania sťažovateľov krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

II.

Argumentácia sťažovateľov

5. Sťažovatelia v podanej ústavnej sťažnosti namietajú, že okresný súd i krajský súd spochybnili relevantnosť nimi predložených listinných dôkazov, keďže znalec v znaleckom posudku potvrdil, že zo záznamu podrobného merania zmien z roku 1998 nevyplýva v spornej časti žiadne vytýčenie hranice geodetom, čo je podporené aj písomným vyjadrením samotného dotknutého geodeta, že v predmetnej časti k fyzickému vytýčeniu nedošlo. Podľa názoru sťažovateľov sa im týmto podarilo vyvrátiť tvrdenie žalovaných, že by ich dobrá viera v držbe oplotením zabratého pozemku bola objektivizovaná práve fyzickým vytýčením geodeta (ktoré sa však preukázateľne nevykonalo). Krajský súd neakceptoval tieto námietky sťažovateľov a nesprávnym vyhodnotením jednoznačných listinných dôkazov došlo podľa ich názoru k porušeniu nimi označených základných práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Sťažovatelia sa podanou ústavnou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia ich označených práv napadnutým rozsudkom, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu o zamietnutí ich žaloby o odstránenie oplotenia, z dôvodu nesprávneho vyhodnotenia listinných dôkazov.

7. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľov obsahuje všeobecné náležitosti podania [§ 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľmi formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ich ústavná sťažnosť nespĺňa zákonom ustanovené náležitosti. Bez potreby bližších doktrinálnych záverov k označeným právam sťažovateľov ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti chýba konzistentná argumentácia, z ktorej by sa dalo vyvodiť, ako napadnutý rozsudok krajského súdu porušuje označené práva sťažovateľov podľa ústavy a dohovoru.

9. Aj napriek právnenému zastúpeniu ústavná sťažnosť obsahuje minimálnu ústavnoprávnu argumentáciu. Okrem opakovania argumentov uplatnených v rámci odvolacieho konania sa obmedzuje na tvrdenie, že krajský súd neakceptoval námietky sťažovateľov a nesprávne vyhodnotil dôkazy. Ústavný súd považuje za žiaduce dať do pozornosti, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti je kritériom klasifikačným, nie kvalitatívnym. Kritika právnych záverov všeobecných súdov pri poskytovaní ochrany „zákonným“ subjektívnym právam účastníkov konania musí mať v ústavnej sťažnosti nevyhnutné prepojenie na základné práva a slobody sťažovateľa, a to nielen na úrovni návrhu na rozhodnutie vo veci samej, ale aj v rovine odôvodnenia ústavnej sťažnosti (III. ÚS 463/2018). Ústavný súd stabilne judikuje, že ústavná sťažnosť na porušenie základných práv nemôže byť naformulovaná nedostatočne a neurčito a vytvárať tak priestor pre dohady a dedukcie (III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018). V zmysle konštantnej judikatúry pritom nepostačuje akékoľvek odôvodnenie návrhu na začatie konania. Návrh na začatie konania pred ústavným súdom musí byť odôvodnený kvalifikovane, t. j. musí obsahovať odôvodnenie, ktoré spĺňa ústavno-právne požiadavky (m. m. PL. ÚS 9/2012, PL. ÚS 1/2014, PL. ÚS 7/2014 a i.). Ústavná sťažnosť je však podľa názoru ústavného súdu len pokračujúcou polemikou s rozhodnutiami konajúcich súdov vedenou vo všeobecnej rovine.

10. Absencia kvalifikovaného odôvodnenia tak predstavuje nedostatok, ktorý bráni ústavnému súdu považovať ústavnú sťažnosť za dostatočne odôvodnenú.

11. Podľa názoru ústavného súdu za danej situácie neprichádzala do úvahy ani výzva na odstránenie týchto nedostatkov návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vzhľadom na ich kľúčovú povahu. Označené ustanovenie zákona totiž slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019).

12. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že označené nedostatky zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na perfektnosť základných náležitostí návrhu slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 576/2020).

13. Keďže predmetná ústavná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, a to relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti obsahovo korešpondujúci s návrhom na rozhodnutie vo veci samej, ústavný súd ju odmietol pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu